

Istanbul i oktober 2011

Både Andreas og jeg hadde lenge ønsket oss en tur til Istanbul. Egentlig var det neste reise jeg kunne ha tenkt meg. Siden det ikke ble noe av en tur på våren, slik Svein og jeg hadde planlagt, ble Andreas og jeg enige om at nå slo vi til og bestilte tur til Istanbul. Så fikk Svein bare finne seg i det. Skulle Svein ha bestemt, ville vi neppe ha blitt reist i det hele tatt.

Istanbul er en gammel by, grunnlagt som Bysants av greske sjøfolk fra Megara på Attika i 657 f. Kr under ledelse av en ved navn Byzas. Byen ble senere en kort periode erobret av perserne, men frigjorde seg etter kort tid. Den ble stadig angrepet, men holdt seg i praksis uavhengig inntil den sluttet seg til romerne mot Mitriades i 88-.63 f. Kr. Byen fikk som takk beholde en del privilegier, og den fortsatte som en blomstrende handelsby, slik den hadde vært helt fra starten av.

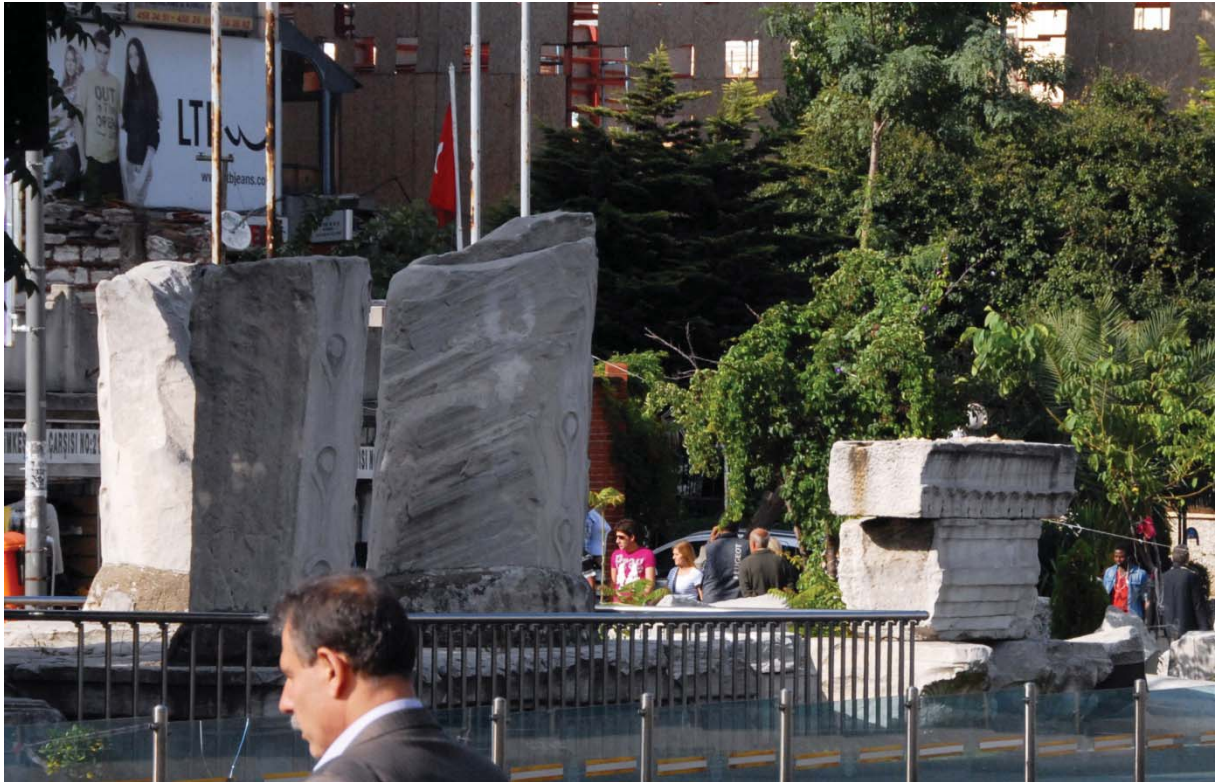
Hovedinntrykket av Istanbul er likevel at den er mest preget av Islam og islamsk styre. Én ting er påkledningen. Mange kvinner går med hijab, langt flere enn jeg hadde ventet. Vi bodde i den gamle europeiske delen av Istanbul, nærmere bestemt Laleli, like ved Universitetet og en uhorvelig mengde moskeer som kalte inn til bønn uavlatelig og med minaretsangen på blikkboks. Vi hadde ti minutter å gå til basarområdet og noe lenger til Hagia Sofia og den blå moskeen. Det myldret av folk, og denne delen av byen var bare halvveis moderne.

Men vi hadde nok et noe feil inntrykk, for da vi kom over til bydelen Beyoglu, den europeiske delen på nordsiden av Det gylne horn, så vi at det var der vi fant et moderne Istanbul som kunne sammenlikne seg med mange europeiske storbyer. Nokså sent på reisen dro vi over til den asiatiske delen av Istanbul, og den var helt annerledes igjen. Her var det som å komme til Malaga på 1980-tallet. Folk var hyggelige, livet var avslappet og her bodde folk. Her var det svært få severdigheter sammenliknet med de søndre og europeiske bydelene. Svein sa at om han kom tilbake til Istanbul, ville han ha hotell i denne delen av byen.

Hele turistfellen befant seg rund Bazaarbydelen, Sultnanahmet og Seraglio Point. Her fant vi som nevnt universitetet og det var også et arbeidsliv som hører hjemme i en så sentral bydel, men altså fant vi det meste av det moderne i Beyoglu. Det tok noen dager før vi oppdaget at Istanbul besto av tre markante deler.

Første reisedag var 30. september, og vi kom til Istanbul og flyplassen Atatürk litt ut på ettermiddagen. Vi slet for å finne hotellet, for drosjen kom ganske enkelt ikke helt opp til inngangen til hotell Zagreb på grunn av gatenes smalhet og den tette trafikken. Hotellet hadde 4 stjerner og lå i bydelen Laleli. NB! Firestjerners hoteller i Tyrkia har lite med europeiske firestjerners å gjøre. Det var pinetrangt og dobbeltsengen kjentes som 1,20 m bred. Bildene på hjemmesidene så strålende ut, men i praksis virket alt å være i miniatyr. Innen vi hadde pakket ut var det mørkt og småregn, så vi gikk bare rundt i området og kikket. Vi spiste middag ikke så langt fra hotellet og gikk deretter hjem.

Hva hadde vi forventet? Sammenliknet med Roma var lite av den opprinnelige kulturen til stede. Da vi kom ut 1. oktober, dro vi rett til trikkestasjonen som opprinnelig hadde vært Theodosius' forum. Der så vi noen søylerester som vi ser på bildet. Det var alt som var igjen av hele forumet, og disse søylene har denne merkelige påfuglfjærdekorasjonen fikk vi vite senere.

Øverst er restene av påfuglfjærsøylene til Theodosius forum. Vi var ute før kl 9:00 og slentret litt omkring ned til basarområdet, innom basaren og forbi en rekke moskeer.

Her er Beyazıtårnet som hører til Universitetet, neste bilde viser moskeer i klynge.

I denne klyngen var vel denne den beste, men mosketettheten var skremmende stor.

Her har vi en teppebutikk i nærheten av basaren, og det var deilig med andre ting enn bare moskeer.

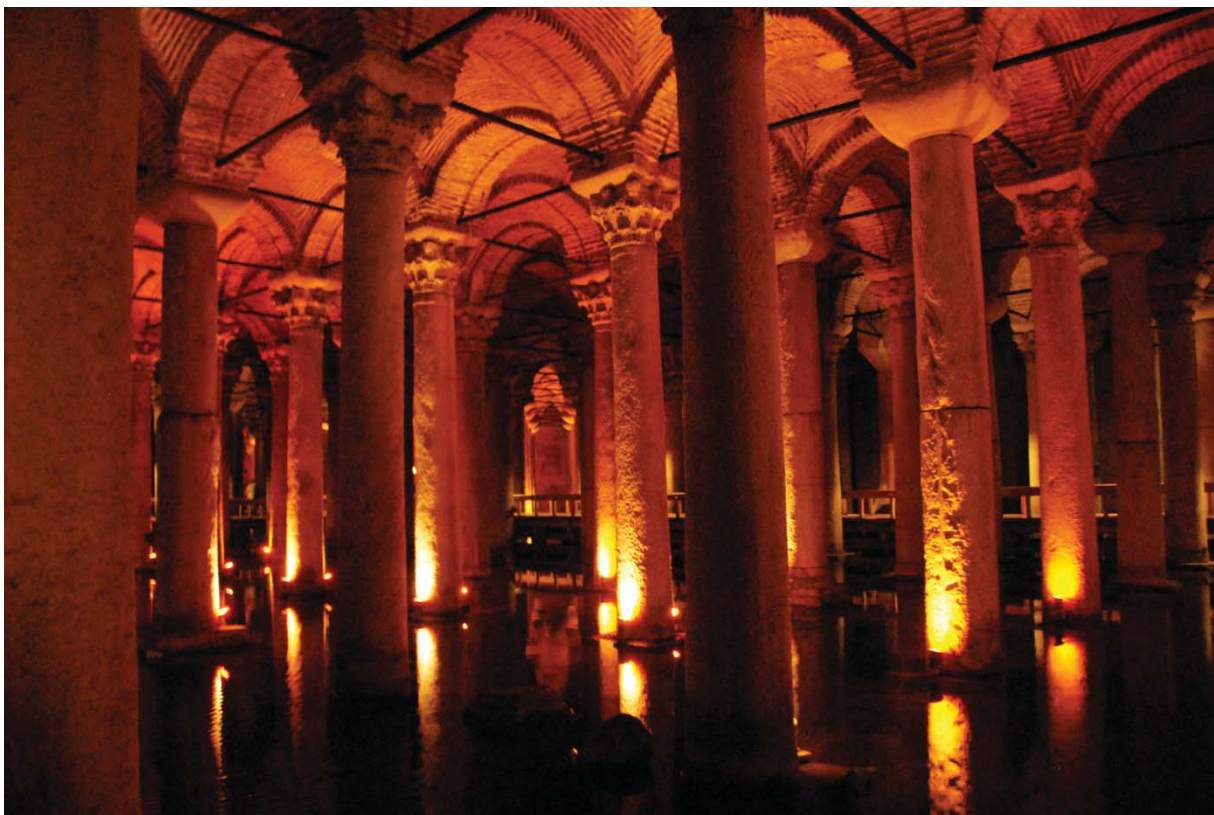
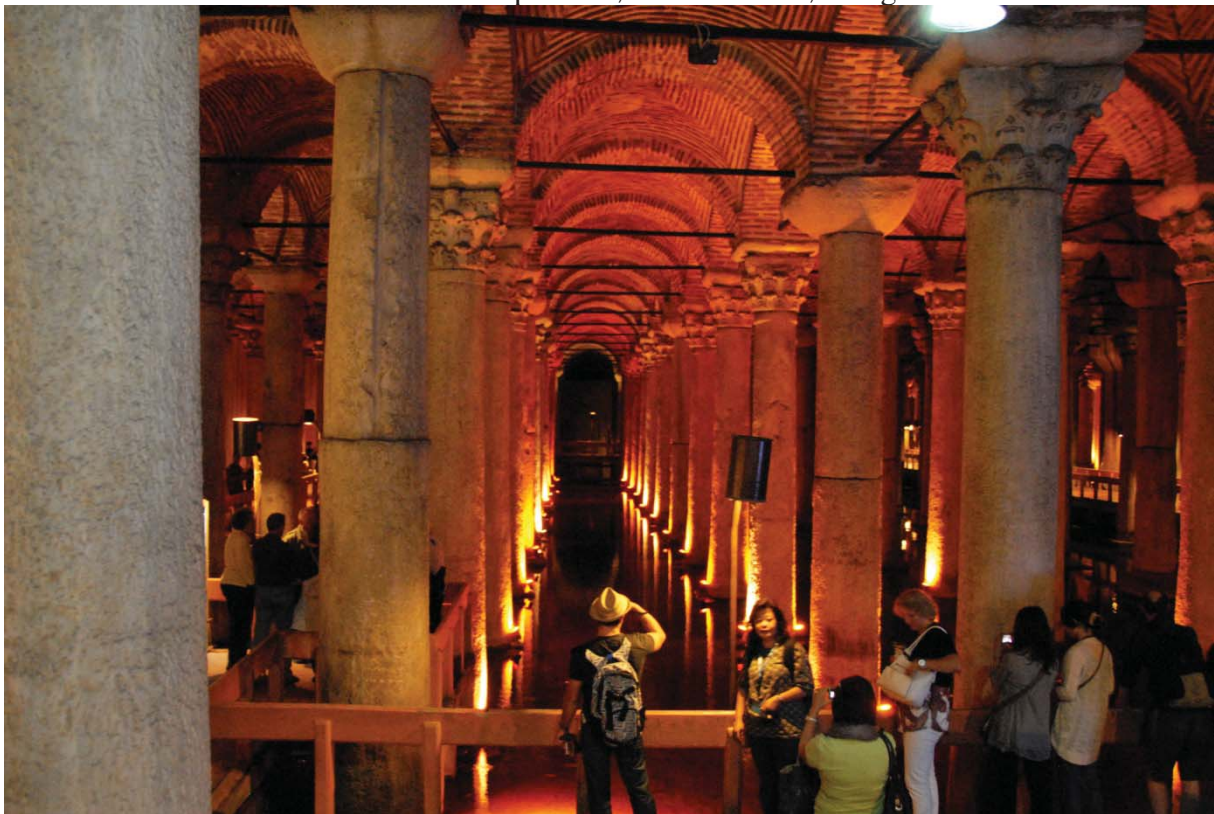

Plassen ved Konstantinsøylen. Til venstre ligger et tyrkisk bad tegnet av arkitekten Sinan.

Et landemerke vi passerte nesten hver dag, Konstantinsøylen, satt opp i 330 e. Kr. for å feire at byen ble gjort til den nye hovedstaden i Romerriket. Dette området er altså Konstantins forum.

Den var selvsagt mye flottere da den ble satt opp, men det er utrolig at det står noe igjen av den i det hele tatt. Vi var fast innstilt på å besøke Sisternen først og satte kursen dit.

Dette utrolige verket ble bygget som et vannreservoar for byen av keiser Justinian i 532, og har har de tatt gamle bygningsrester som vi skal se. De hadde ikke særlig respekt for å ivareta.

Vi ser vannet i bunnen og at taket speiler seg i det. Her får vi et godt inntrykk av hvordan de bygde taket.

Det første Medusahodet som de bare har tatt og bygd sisternen med. Dette var hedenske figurer, så de hadde ingen respekt for kunsten.

Et annet Medusahode, også brukt som fundament for en søyle. Vi vet ikke hvor gamle disse hodene egentlig er, men de er førbysantinske.

Her er en søyle fra Theodosius' tid, og utsmykningen skal forestille påfuglfjær. Også denne er tatt for gjenbruk i Sisternen. I vannet her var det ganske mye fisk, og noen hadde sluppet mynter i vannet.

Den neste attraksjonen vi ville se, var naturlig nok Hagia Sofia, basilikaen Justinian bygde samtidig med Sisternen, altså i 537. Den var en stor arkitektonisk bragd med den store kuppelen.

Her er altså Hagia Sofia tatt fra plassen foran Den blå moskeen som vi besøker senere. Minaretene er noe sultanene føyde til etter at de erobret Konstantinopel i 1453 og gjorde den om til en moske.

Her er et bilde av hovedkuppelen i Hagia Sofia.

Her ser vi flere kupler bak den store, og under ser vi også et interiørbilde som viser at flere muslimske elementer er føyd til. De kristne er også beholdt. I dag brukes den verken som moske eller kirke.

Bildet på neste side viser glassmalerier i Hagia Sofia, og det slo en hele tiden, denne blandingen av muslimske og kristne elementer.

Vi skal nå opp på galleriet og se litt av dette også.

Andreas går bortover det enorme galleriet. Under en detalj av søylene på galleriet.

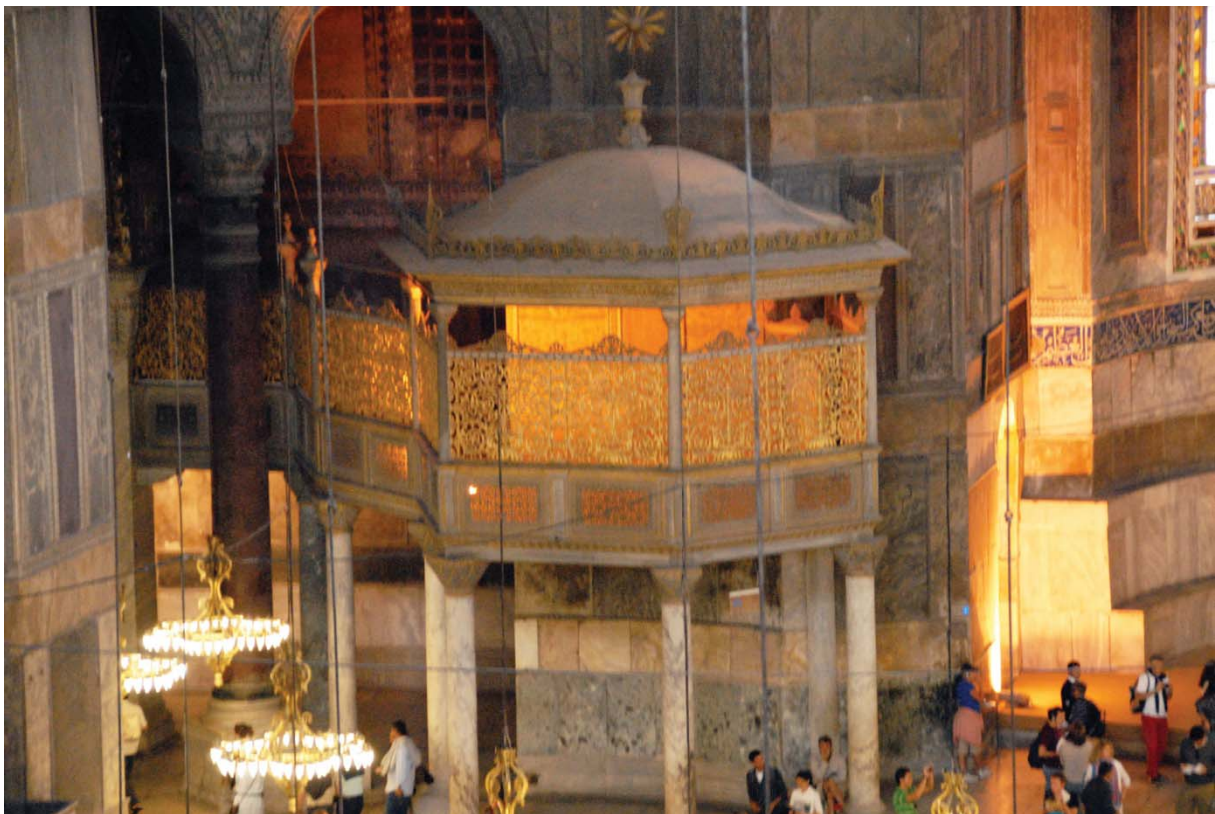

Øverst to eksempler på den kristne mosaikken som ingen heldigvis har gjort forsøk på å fjerne. Den tredje er på neste side. Nå er jo også Jesus en profet i Islam, og det er kanskje grunnen til at man lar det være. Likevel - i Islam er det forbudt å avbilde mennesker. Imidlertid så også maurerne mellom fingrene med hensyn på avbildning av personer. I Alhambra lot maurerne jødiske kunstnere avbilde mennesker, det var greit. I hvert fall har menneskeavbildningene her også fått bestå. Mosaikk har jo alltid vært en bysantinsk spesialitet, og kanskje har sultanene hatt et mer avslappet forhold til det. De hadde jo også miniatyrmalere som malte slagscener og idylliske hoffscener, bare tenk på Orhan Pamuk: *Mitt navn er Karmosin*. Denne miniatyrmalertradisjonen var om mulig vel så sterk hos de indiske mogulene som også var muslimer.

Denne mosaikken er visstnok den mest kjente, med Jesus i midten

Bildet under viser sultanens paviljong som står på nedre plan i selve kirkerommet. Det viser et mer muslimsk sinnelag enn disse kristne mosaikkene vi nå har vist.

Fra galleriet i annen etasje. Det er store dimensjoner.

Dette er markeringen av i hvilken retning Mekka befinner seg. Dette er fra Hagia Sofia, og det viser uten tvil at den er blitt brukt som moské, men den er ikke det i dag.

Her har vi åpnet et vindu på galleriet i Hagia Sofia for å fange dette bildet av Den blå moské en bortenfor. Denne har seks minareter selv om vi bare har fått med fire av dem.

Andreas og Svein ute på plassen foran Hagia Sofia. I bakgrunnen er en hellig brønn. Vi skulle videre.

Her står vi ute og ser mot Den blå moské en som vi nå ville se. Den er en “ny” moské fra mellom 1609-16, og arkitekten er Mehmet Aga, ikke den uforlignelige Sinan. Men den er flott likevel.

Når man kaller den blå moské en blå, er det fordi interiøret gir et langt mer blåaktig inntrykk enn dette bildet viser, for blåfargene er ganske dominerende. Men det er rikelig med gull og andre farger, så dette bildet er ikke så dårlig. Bygget er mye mer helhetlig enn Hagia Sofia, delvis fordi det er over 1000 år yngre og arkitektvitenskapen er kommet mye lenger. Mens Hagia Sofia var en arkitektisk sensasjon på 530-tallet, er den langt mer elegante blå moské en tegnet etter mer helhetlige og moderne løsninger for 1600-tallet. Da hadde man også erfaringene til den største arkitekten, Mimar Sinan (1490-1588) å bygge på.

Den blå moskéen har seks minareter, noe som provoserte veldig, siden det ble sagt at sultanen forsøkte å utkonkurrere helligdommen i selveste Mekka.

Her er et annet bilde av moskeen innvendig. Den er ganske imponerende den også.

Øverst får vi et nærbilde av kuplene som inngår i et heller komplisert mønster.

Bildet under ble tatt mest for å vise en typisk kalligraf som det henger mange av rundt i moskene og for å vise den typiske utsmykningen av buegangene, også kjent fra Cordoba.

Slike gårdsplasser med hellige brønner hvor man får tilgivelse, er nok standard i de fleste store og kjente moské er. En slik hadde de i Jama Mashid-moskéen i New Dehli og i Mohammed Ali-moskéen på Citadellet i Kairo. Denne gårdsplassen har samme flateinnhold som bønnehallen, og ifølge guideboken er dette gjort for å balansere bygningen rent arkitektonisk.

Nå forlater vi Den blå moské for å gå videre til Hippodromen. Dette var en stor arena som først ble bygd ut av keiser Severus Septimus da han bygde om byen i det tredje århundret. Senere ble den utvidet av keiser Konstantin og det ble bygd et stort palass like ved. Nå er det ingenting igjen av denne arenaen. Det er bare en stor åpen plass der den sto, men fremdeles står obeliskene som Konstantin stjal fra Luxor.

På denne plassen fikk vi et uventet syn. Plutselig kom et janitsjarorkester. Det ble sagt at de spilte inn en film.

Det var ikke så veldig imponerende spilling, men de hadde original instrumentbesetning og det var en begivenhet alt i alt.

På dette tidspunktet var vi temmelig trette, ikke fordi vi hadde gått så langt, men det var mange inntrykk. Vi spiste lunsj og trasket i gatene.

I nærheten av der vi spiste lunsj.

Gatene før basaren

Her er inngangen til Bazaaren fra nord,

Her er den søndre inngangen. Alle butikkene inni var absolutt fantastiske med alle sine ulike varer, men det ble ingen handel. Vi kjøpte miniatyrmalerier i stedet.

Resten av dagen var ikke så aktiv, for vi var blitt trette. Det var mye å se på, samtidig som vi ikke var så lystne på å gå hjem til vårt trange hotell. Først et siste glassmaleri fra Hagia Sofia.

Vi avslutter derfor dagen med et optimistisk bilde tatt i Hagia Sofia utover Bosphorus og Marmarahavet. Dette skulle vi se mer av neste dag.

DAG 3: BOSPORUS 2. OKTOBER 2011

Egentlig skulle vi bare sondere hvor båtene gikk fra denne søndagen, men da vi kom ned til havnen ved Galatabroen, så vi at fergen oppover Bosporus skulle gå om ca 20 minutter, og da kastet vi oss spontant på. Jeg hadde egentlig bare fire mål med hva jeg ville se i Istanbul, og det var Hagia Sofia, sisternen, miniatyrmalerimuseet i Topkapi og Bosporus med Svartehavet. Jeg manglet bare miniatyrmalerimuseet og i tillegg hadde jeg jo sett Den blå moskéen. Dermed kunne jeg gjøre nøyaktig hva jeg ville resten av tiden. Særlig hvis vi nå tok Bosporusturen på søndagen.

Fergen var stappfull på en søndag, og siden været var fantastisk, bestemte vi oss for ikke å vente selv om det var vanskelig å få sitteplass. Vi kunne ikke regne med å ha like fint være hele tiden, trodde vi, men det fikk vi faktisk. De to verste dagene var første dag da vi ankom og det småregnet og andre dag ser vi på bildene at det var noe overskyet.

Bildet under tok vi femte dag fra Galatatårnet, men det viser nettopp det vi vil ha frem, fergehavnen sørsiden der vi tok båten fra.

Fergehavnen ligger på andre siden og til venstre for broen. Se på moskétettheten! Her ser i den blå og den nye moskeen, men rett ved siden av ligger enda en samt at man skimter minareter over hele byen. Det var ikke så ille i Beyoglu. Der fantes det til og med noen kirker og synagoger.

Selve Galatabroen var ganske artig. Som vi ser på bildet på neste side, har den flere plan. Ytterst og øverst står fiskerne, på mellomplanet ligger restaurantene.

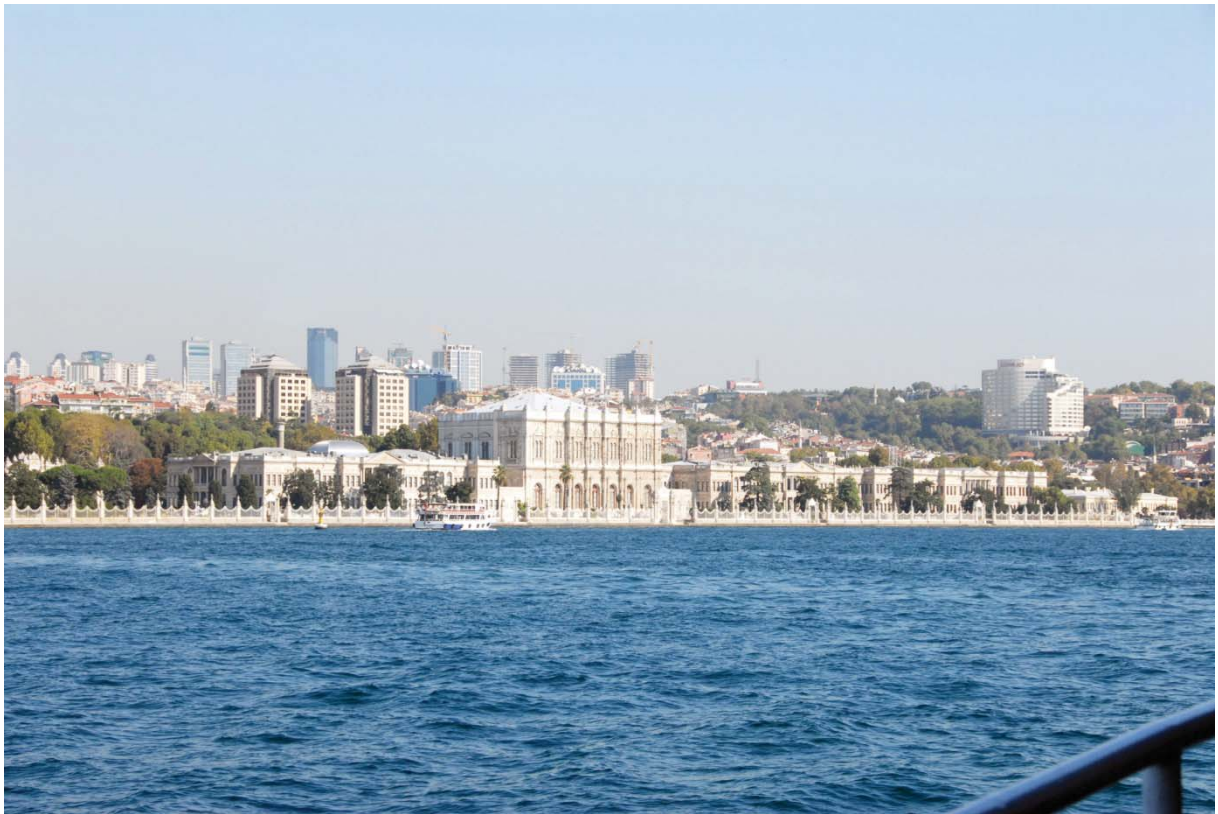
Her får vi utsyn over til andre siden også på bildet under. Vi ser også Galatatårnet som vi besøkte noen dager senere langt bak omtrent midt i bildet bak den røde og hvite kolossen på broen.

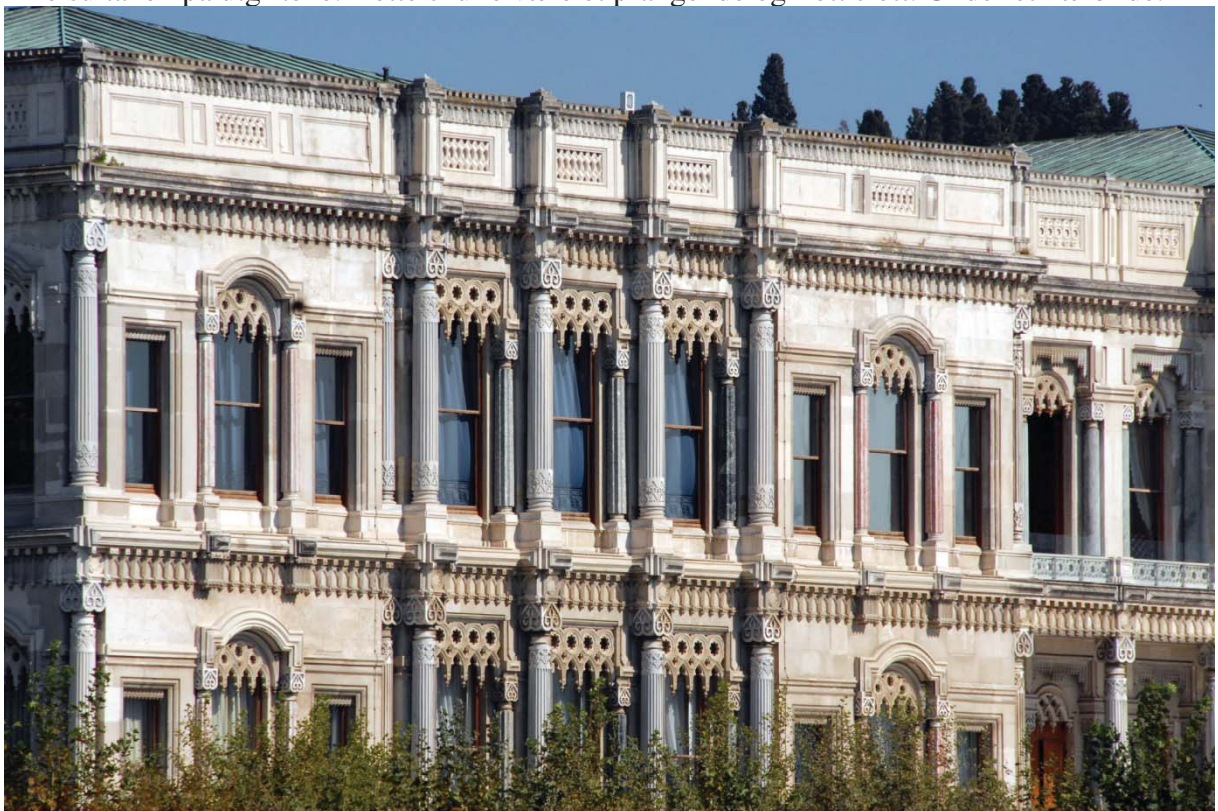

Her får vi et nærbilde av Galatatårnet som regnes som et landemerke i Beyoğlu.

Noe av det første vi kommer til er Dolmabache-palasset, bygd i 1856 i et forsøk på å modernisere sultanatet og komme seg ut av Topkapi som både var trangt og gammeldags. Her sparte ikke sultanen på utgiftene. Dette skulle være et prangende og flott slott. Under et nærbilde.

Her er moskeen som tilhører slottet. Den ligger litt unna og lenger sør.

Vi kom ganske raskt til Atatürkbroyen, men se på husene langs stranden. Dette er nok for de velstående. Her ser vi typiske luksusområder, fremdeles på Europasiden.

Her ligger dyre villaer, det er sikkert.

Aller innerst i denne bukten skimtet vi en ganske fin båthavn. Bosphorus' svar på St. Tropez? Vi er hele tiden på Europosiden.

Dette er Fort Europa som sultan Mehmet bygde i 1452 til beleiringen av Konstantinopel. Det ligger på det smaleste punktet av Bosphorus. Det finnes et Fort Asia på andre siden et sted.

Dette er også fort Europa tatt på tilbaketuren.

To eksempler på de kjente trehusene i Istanbul. Øverst på Europasiden, nederst på Asiasiden.

Istanbul er ganske kjent for sine trehus. Slike bygninger finner vi inne i det sentrale Istanbul også.

Dette er en liten idyll fra Asiasiden, og under fra et annet stoppested.

Det var ikke bare idyller. Her går også store skip opp Bosphorus. Under ser Andreas på skipet fra siden. Det går også frem hvor stappfullt det var på fergen. Her sitter folk på hver flekk.

Et russisk marinefartøy på vei ut til Marmarahavet. Det var jo litt uventet, men sikkert avtalt med Tyrkia. Vi skulle videre oppover. På neste side ser vi Svartehavet og så går vi i land.

Her ser vi slutten av Bosporus med mange småbåter.

Så nær var vi Svartehavet. Her er det trafikkert.

Her svinger fergen inn mot fort Anadolu på Asiasiden. Dette er et genovesisk fort. Vi skal ha lunsjpause i en liten by på denne siden.

Her levde folk helt i vannkanten. Denne lille byen hadde en del ikke alt for avanserte restauranter, og det var jo bra, for her måtte vi tilbringe to timer før fergen gikk ned igjen til Istanbul.

Etter et ganske godt skaldyrmåltid satte vi kursen nedover Bosphorus igjen, og jeg tar noen flere inntrykk fra Asiasiden med.

Man får inntrykk av litt mindre påfallende rikdom. Her bor folk tettere enn på Europasiden, men jammen bor folk bra her også.

Et nærbilde av enda et praktfullt hus ved Bosporus.

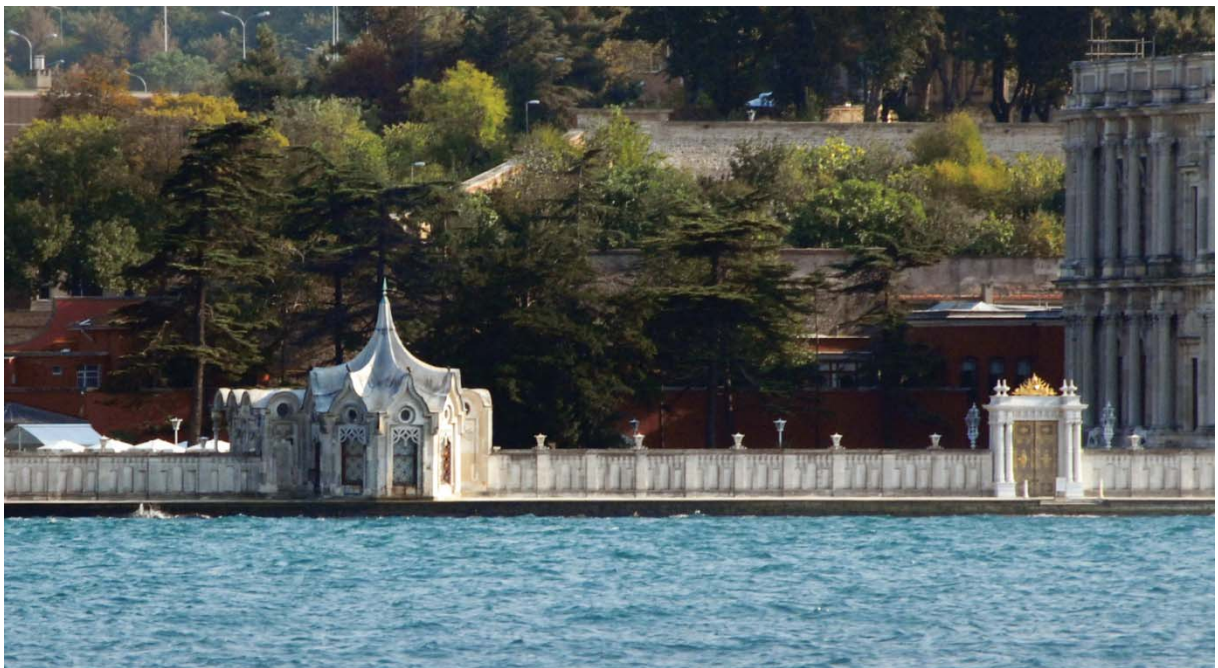
Her er det tilsvarende Fort Asia. Det er eldre enn Fort Europa, for det ble bygd på 1300-tallet. Tyrkiske flagg er kjempedigre, nesten litt skumle.

De har sine palasser på Asiasiden også. Dette heter Ethem Pertev Yali. Yali er elegante villaer som rike borgere i Istanbul begynte å bygge rundt 1700.

Dette palasset på Asiasiden har navnet Beylerbeyi palass. Mest kjent er det for sine badehus, som vi ser på neste side.

Dette er en ganske heftig arkitektur. De gjorde seg flid med sine bygg, selv dette badehuset.

Filmen Topkapi med Melina Merkouri, Peter Ustinov og Maximilian Shell, ble spilt inn i Istanbul, og de tre hadde leid et hus her ved Bosphorus. Fimen er fra 1964, og vi kan ikke gjette hvor det lå.

Nå nærmer vi oss slutten på reisen. Her ligger Leanders tårn, ved utløpet av Bosporus på grensen til Marmarahavet. Dette er et landemerke i Istanbul. Det ligger på en liten øy, men det ble ikke bygd før i på 1800-tallet, hvor det overtok plassen til et gammelt bysantinsk festningsverk. Tårnet er blitt brukt som fyrlykt og som karantenested for syke av kolera og annet. I dag er det en restaurant. Leander var en greker som svømte langs Hellesponten, i dag Dardanellene. Det er engelskmennene som har valgt dette navnet. På tyrkisk heter det Kiz Kulesi. Vi avslutter turen med disse:

Topkapi sett fra Det gylne horn på vei til landingsstedet.

Øverst ser vi Hagia Sofia og på bildet under ser vi Den blå moskeen med alle sine seks minareter.

Vi avsluttet dagen som vi pleide etter hvert, ved å finne oss et mulig spisested. Man kan ikke hevde at maten i Istanbul var fremragende, men vi levde rimelig godt.

DAG 4 TOPKAPI 3. OKTOBER 2011

Denne dagen skulle vi til Topkapi, og et av høydepunktene var å gå til miniatyrmalerimuseet som skulle befinne seg i Topkapi. Det fant vi ikke. Vi spurte oss for, men heller ikke vaktene visste om det. Det er klart at siden både jeg og Andreas hadde lest Orhan Pamuk: *Mitt navn er Karmosin*, ville vi selvsagt se disse bildene de slet med i boken. Jeg kjenner godt til den indiske miniatyrmalingen på Akbars tid, og handlingen i boken ble omtrent lagt til samme tid. Akbar levde mellom 1542 til 1605.

Vi hadde mer glede av å gå i forretningen til Orhan Alpas midt i shoppinggaten i Sultanahmet, for der hadde de laget en bråte kopier, og vi kjøpte to av ham, og de var ikke særlig billige. Det som ergret meg mest, var jo at da vi kom hjem, så vi at de indiske jeg kjøpte på Oberoihotellet i Kajuraho var mye flottere enn de tyrkiske. Men de tyrkiske var fargerike, så det er bare å godta det. Ellers kjøpte vi faktisk ikke noe annet i Istanbul, annet enn disse to miniatyrene som nå henger i spisestuen. De kunne ikke henge sammen med de indiske, for da faller de igjennom.

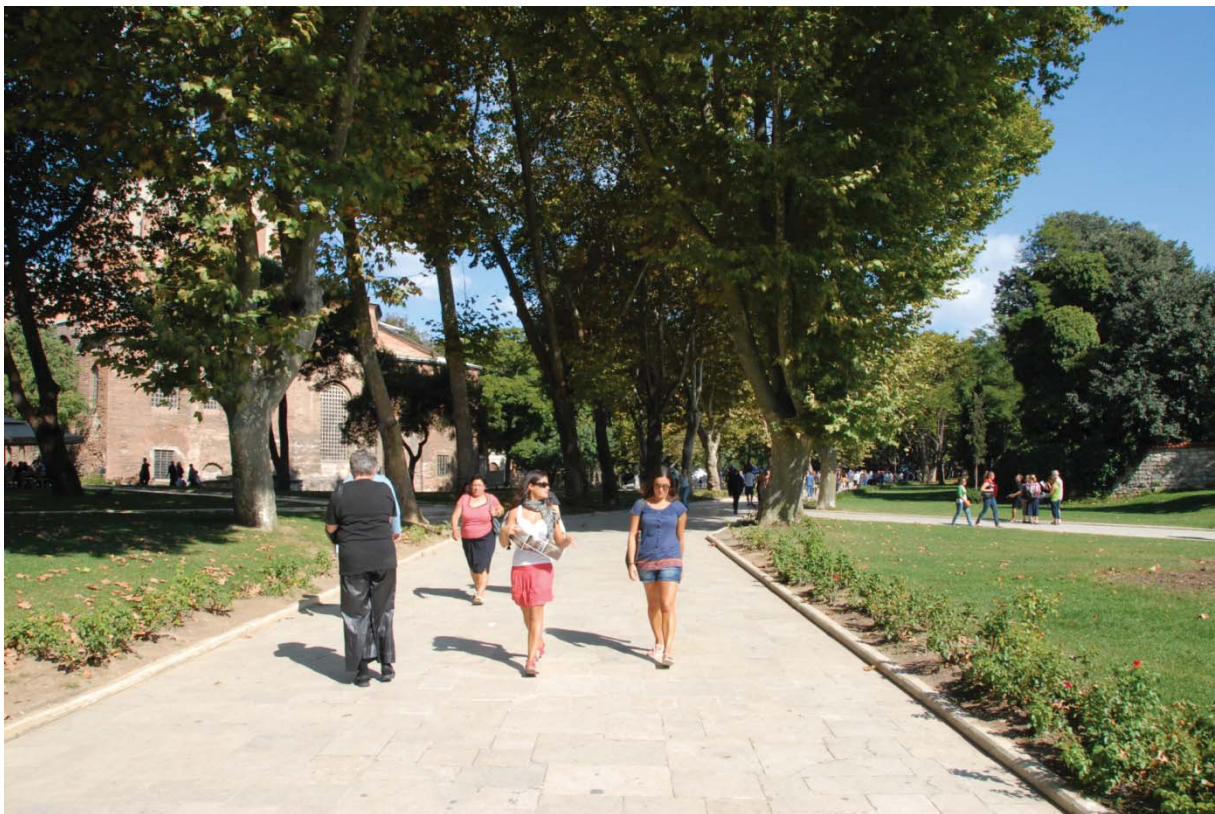

Dette er noe som heter Ahmeds brønn eller fontene. Den var ganske fin, og jeg tror muligens vi fant den før vi kom inn til andre deler av Topkapi. Ikke det at Topkapi ikke var fint, men etter å ha sett det, forstår jeg bedre hvorfor sultanene syntes Topkapi var gammeldags. Det var mye vakkert, men av en eller annen grunn virket det heller upraktisk. Kanskje ikke så rart når det ble bygget og utformet mellom 1459 og 1465. Da var palasset nesten på håret 400 år gammelt da de bygde Dolmabachepalasset i 1856, og det skjer jo noe på fire hundre år, selv i et islamistisk regime.

I hvert fall - vi skulle se på juvelutstillingen i Topkapi, det må alle som har sett filmen Topkapi, og så hadde vi altså illusjoner om at vi skulle se miniatyrmaleriutstillingen.

Først måtte vi passere denne porten som heter Hilsningenes port. Den ser ikke så imponerende ut. Deretter kom vi inn en stor forhage.

Dette er bare en del av veien. Vi ser det bedre på neste bilde.

Her er det et yrende folkeliv og god plass.

Dette er en del av Divan, det vil si den sultanske råds- og mottakelseshallen. Det er ikke tvil om at dekorasjonene er fantastiske.

Dette kalles rettferdighetens tårn og det er en del av Divan.

Her ser vi detaljer fra Divan ute og deretter vegger og tak henholdsvis under og øverst på neste side.

Øverst detaljer fra yttertak og nederst av de mange blå fliseveggene. Jo mer vi ser av dette, desto sikrere er jeg på at det var nødvendig med et nytt palass. Det er selvsagt fint, men ikke up to date.

Her er en kuppel fra Divan.

Andreas i Divan.

Her er det virkelig mye gull og glitter.

Her studerer Svein og Andreas taket før vi går videre og inn på Topkapimuseet for alle juvelene, men først gjør vi selve besøket i palasset ferdig her i vår reportasje.

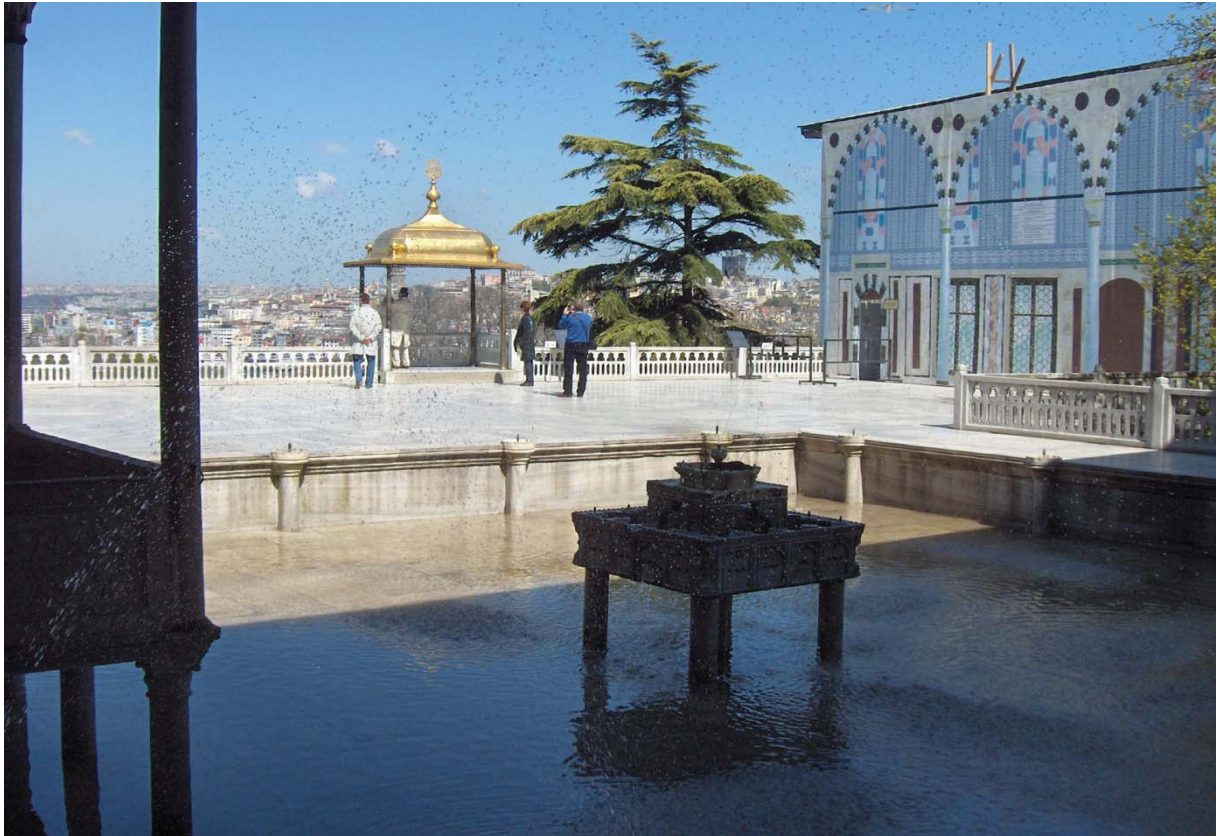

Dette er imidlertid meget stilig og lite glorete.

Her ser vi noe som heter Bagdad-kiosken. Hva disse byggene egentlig er, vet jeg ikke sikkert.

Dette er en terrasse av noe slag med utsikt til Istanbul. Det gylne kalles Iftarkiosken.

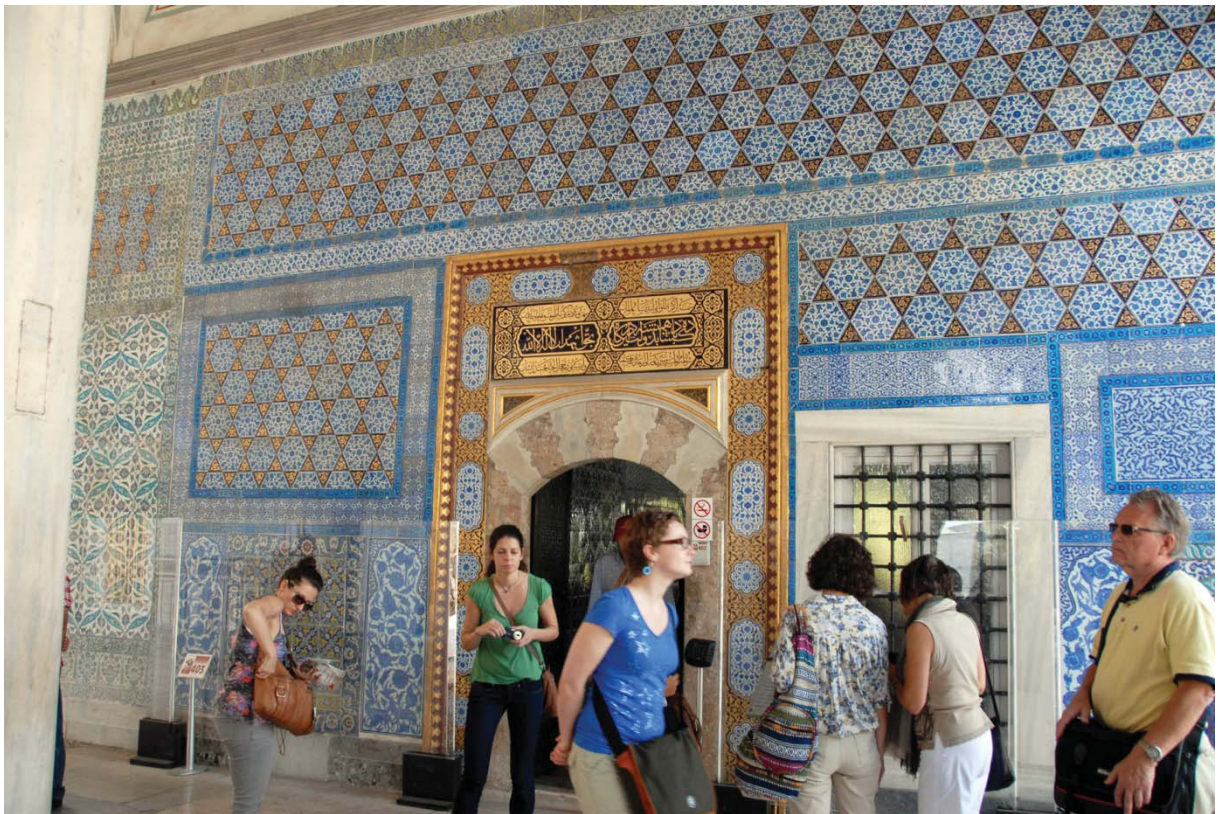
Denne Terrassekiosken er bygd midt på 1500-tallet. Hva de bruker dem til, er ukjent for meg. De inneholder blant annet bønnerom og et sted de kan drikke saft.

Dette er en korridor, men veggen der vi står er friluft, slik at det er en del av terrassen.

Dette er enda en kuppel et sted, men jeg vet ikke hvor.

Disse flislagte, blå veggene er fra det kjente omskjæringsrommet. De hadde altså et eget omskjæringsrom rett ved denne terrassen. Det er bygd midt på 1500-tallet av sultan Suleiman den store.

De var veldig opptatt av blå fliser. Antakelig disse flisene like gamle.

Her har vi to utsiktsbilder fra Topkapi mot det gyldne horn og Beyoglu øverst og over Bosporus nederst med Atatürkbroen i det fjerne.

Dette er fra en terrasse i Topkapi som vender mot Marmarahavet og vi ser Bosporus og Istanbul.

Nå er vi ganske forsynt av Topkapi, men her skal vi presentere noen av de fantastiske juvelene fra selve museet.

Dette er Skjemakerdiamanten , den pæreformede i midten på 86 karat med 49 mindre briljant-slepne diamanter rundt. Den skal visstnok ha bli innlemmet i juvelsamlingen til sultanene rundt 1680. Den er egentlig bare diger, ikke så pen at det gjør noe.

Den berømte Topkapi-dolken som Melina Mercuri, Peter Ustinov og Maximillian Schell forsøkte å stjele i Topkapi-filmen.

Reisende fra Balkan på besøk hos sultanen. Det er alt jeg finner fra denne anledningen.

Sultan Ahmed den tredje omgitt av rådgivere og hoffet i et telt. På neste side tar vi med to miniatyrer til bare for å demonstrere at de kan være ganske fargerike og mer fargerike enn de indiske vi hadde.

© Hatice Cangalkoz, Topkapı Palace Museum, Istanbul, Turkey - Courtesy of the Louvre Museum.

PHOTOGRAPHERS
DIRECT.COM

DAG 5: BESØK I BEYOGLU 4. OKTOBER 2011

Denne strålende onsdagen skulle vi over til Beyoglu for å bli kjent med denne bydelen og for å bestige Galatatårnet der vi var lovet fantastisk utsikt.

Her ser vi alle menneskene som går langs rekkverket øverst. Dit skal vi også, men det er ganske bratt å gå opp til tårnet. Her er det mange trapper og bratte bakker opp. Denne dagen følte jeg meg ikke bra, så det gikk svært sent. Egentlig forteller det alt om hvor elendig jeg var, for jeg klarte å gå glipp av alle de pittoreske motivene vi så på veien opp. Dette området mellom

hornet og den mondene bydelen på toppen. Her gikk kattene i gatene, det var små spesielle butikker og midt på en svært liten plass var det satt opp noen tepper og nede blant teppene lå flere kattunger. Men for meg var det vesentlig å komme opp i tårnet og få tatt noen utsiktsbilder.

Dette bildet er jeg mest fornøyd med. Her fotograferer jeg oppover Det gylne horn. Det gylne horn er egentlig bare en lun fjordarm som var et meget ettertraktet, rolig og lunt boligområde. Inn hit ville ikke bysantinerne ha fremmede eller fiendtlige skip, så de la en kjetting eller lenke ut for å sperre fiendtlige skip ute. Fra tidenes morgen er visstnok denne barrieren brutt bare fire ganger, dels ved at skip ble fraktet over land. Ifølge vår guidebok fra Dorling Kindersley fikk denne fjordarmen navnet sitt fordi bysantinerne kastet gull og skatter i vannet under beleiringen i 1453 for ikke å bli plyndret under sultanens innrykk i byen. Ifølge øyenvitner lå gullet rett under overflaten. Dette finner jeg ikke bekreftet på engelsk Wikipedia som sier at delen av navnet “gylne” har en heller obskur opprinnelse På gresk og tyrkisk betyr navnet bare estuar eller fjordarm. På norsk Wikipedia får jeg denne forklaringen: Kanalen fikk tilnavnet det gylne horn i den tida da breddene tjente som rekreasjonssteder for sultanen og de ledende familiene i det osmanske riket, som bodde der i sine palasser og strandvillaer kjent som *yalı*.

I store norske står det ingenting om navnets opprinnelse. Imidlertid er navnet svært så romantisk og får en til å tenke på mytologien, Bildet jeg har tatt ser ut til å bygge opp om dette når vi ser på de fantastiske mønstrene på vannet. Det er ikke forurensning, for de har sørget for å rense hornet for alt industrielt og kloakkavfall som plaget området så sent som på 1930-tallet.

Vel oppe i tårnet sørget vi for å få skikkelige med panoramabilder fra utsikten.

Dette bildet er lite, men det er bråtevis av moskeer å se. Vi ser én inne i Topkapi helt til venstre i bildet, så er det vel Hagia Sofia, Den blå moské og massevis av ganske store moskéer bortover og vi ser bare minaretene stikke opp som masteskoger. Vi ser Hagia Sofia og Den blå i silhuett mot Marmarahavet og helt til venstre i bildet ser vi Prinseøyene.

Foran ved Galatabroen ligger Den nye moské, bygget av moren til sultan Mehmet den 4. på 1600-tallet. Rett til høyre et steinkast borte ligger Rüstem Pasa moskeen kjent for sine flotte fliser. Ved vårt hotell hadde vi Laleli Camii eller Tulipanmoskéen, enda en moské på universitetet like i nærheten og så oppdaget vi klyngevis av dem mellom universitetet og bazaren samt på den andre siden av det store basarkomplekset. Opp bakken ovenfor vårt hotell og til det høyeste punktet var det ytterligere noen dusin, og det var ikke lang gangavstand til de jeg skulle besøke neste dag, utelukkende fordi de var tegnet av Sinan. Jeg synes så mange moskéer på et så lite område er skremmende. Det er mulig det ikke er uttrykk for fanatisme, men det likner veldig. Det var ikke så sykkelig på den asiatiske siden av Istanbul. Det var moskéer der også, men de gled litt bedre inn i landskapet.

På neste side har jeg tatt et bilde av Süleymaniye-moskéen som er tegnet av den store arkitekten Koca Mimar Sinan (1491-1588). Han har tegnet en mengde moskéer i Istanbul og andre steder i Tyrkia. Han kom til sultanen som følge av de årlige tvangsinnhentinger av begavet kristen ungdom som ble oppdratt ved hoffet til gode muslimer. Denne moskéen er et av hans mesterverk. På bildet under ser vi Süleymaniye samt tårnet på universitetet til venstre og en annen ganske stor moské til høyre. Foran ser vi Rüstem Pasa og tre andre mindre moskeer.

Øverst nærbilde av Süleymaniye-moskéen tatt fra Galatatårnet, under oversiktsbilde.

Øverst ser vi oppover Bosphorus og nederst ser vi cruiseskiphavnen og de rare bygningene med de røde feltene er det nye moderne museet i Istanbul. De hadde internasjonal biennale da vi var der.

Disse bildene viser bare bebyggelsen innover Hornet og det nederste fanger opp slutten på det 7,5 kilometer lange Hornet.

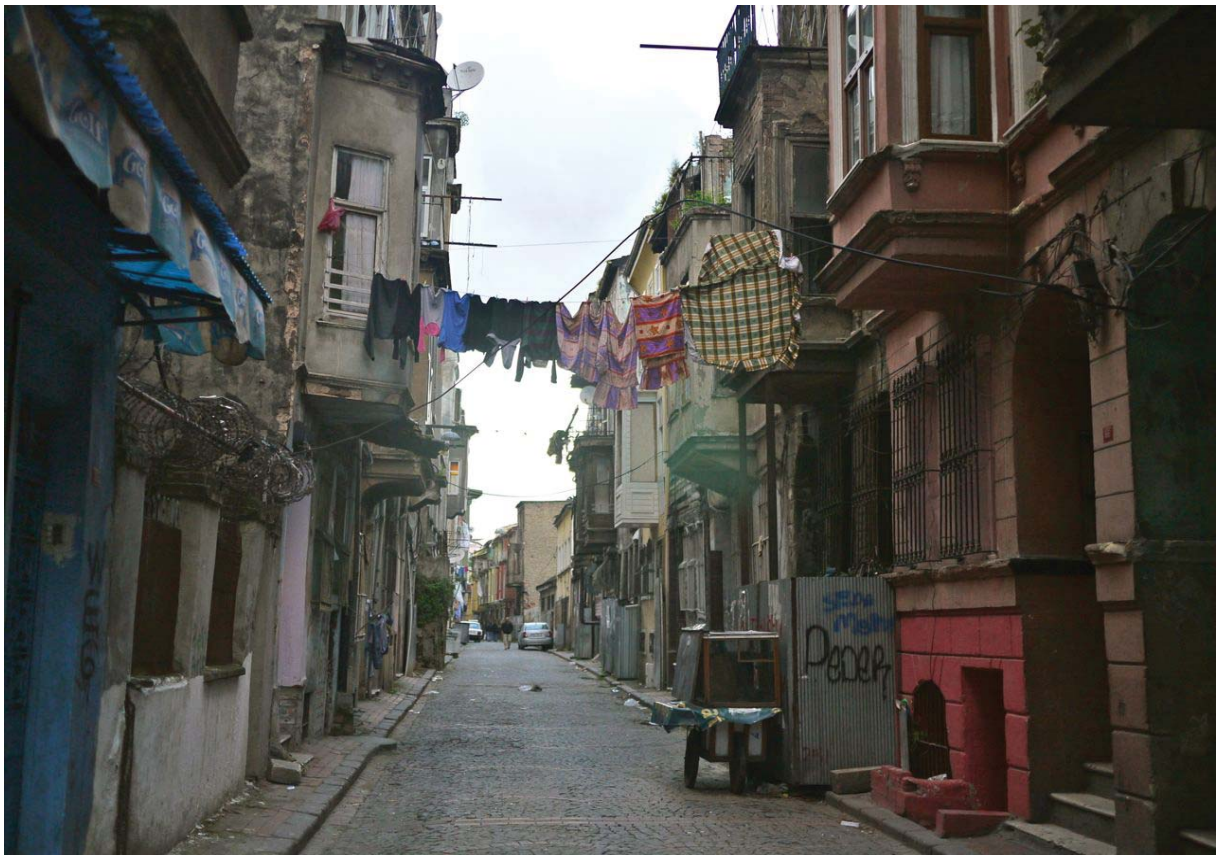

Her ser vi Topkapi og Marmarahavet med Prinseøyene i det fjerne. Så forlater vi tårnet for å gå ned i gatene. Dette merkelige bildet under er bare et gatemaleri.

Ikke alt var moderne i Beyoglu, men svært malerisk og fargerikt som vi ser særlig under.

Dette gatebildet er fra et mindre moderne strøk i Beyoğlu.

Men dette kunne vel ha vært fra en hvilken som helst europeisk by.

Begge disse bildene, på side 9 og 10 er fra hovedgaten, gågaten Istiklal Caddesi som går fra Tünelplassen til Taksimplassen der det også finne buss- og T-baneterminal.

Vi gikk opp hit til Taksimplassen som ser ut til å være en terminal for busser og trikker.

Da kan vi jo like godt ta med et bilde fra Geziparken der demonstrantene har holdt til i opprøret sommeren 2013.

Enda en fin og moderne gate i Beyoğlu, den siste vi tar med. Her er det klart at det også finnes mondene sidegater. Ellers er denne bydelen temmelig enestående i Istanbul.

Dette er faktisk slutten på all fotografering for mitt vedkommende. Jeg begynte å bli dårlig, og

da ville jeg bare tilbake til hotellet så fort som mulig. Vi gikk hele veien hjem, og da jeg kom frem tok jeg to smertestillende og la meg. Jeg verket i kroppen som om jeg hadde influensa. Da jeg våknet, noe jeg tror var neste dag, var jeg helt i orden. Da hadde vi egentlig gjort alt vi hadde satt oss fore, og det eneste jeg ville, var å finne en del moskéer som Sinan hadde tegnet. Jeg dro til Süleymanye og tittet på en del andre. Her er taket i Sehzade-moskeen som også er tegnet av Sinan, men fargene er klart kunstige på dette bildet.

DAG 6: SINAN-MOSKÉER 5. OKTOBER 2011

Det var denne flotte moskéen som Sinan hadde tegnet som jeg altså skulle besøke i dag. Det står ikke til å nekte at jeg ikke er så begeistret for moskéer at det gjør noe, men jeg måtte jo se hva slags løsninger Sinan hadde valgt. Vi var blitt vant til Tulipan-moskéen under, for den passerte vi hver dag.

Her tar vi med Tulipanmoskéen, for vi har svært få bilder i dag.

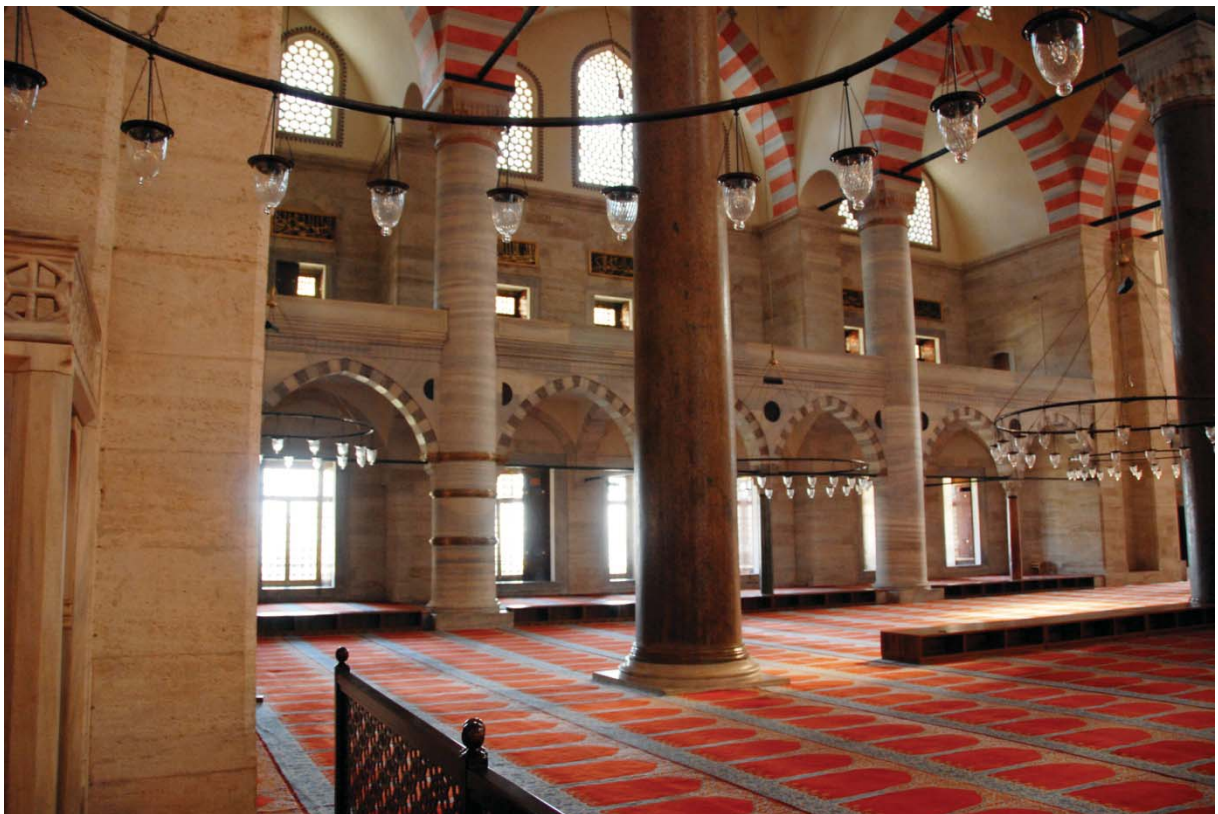

Her er vi inne i borggården, og her ser vi den hellige brønnen muslimene vasker seg i før de ber. Her får de også vasket av seg sine synder. Bildet under er et interiør fra moskéen, og vi får flere slike. Linjene er i hvert fall rene og enkle.

Begge disse bildene viser den samme rene stilen. Hvorfor det nederste er så rødt har jeg ingen forklaring på.

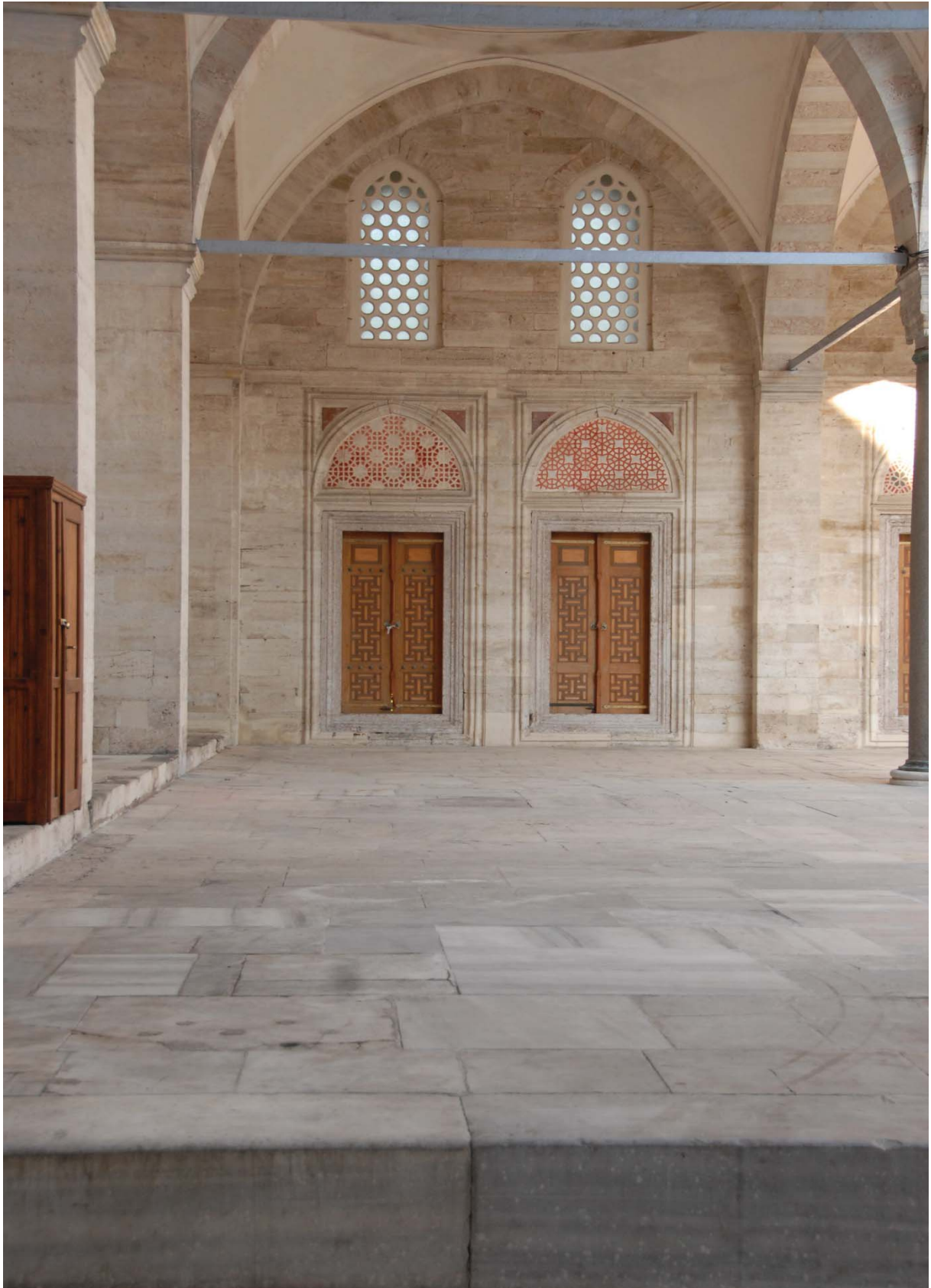
Ved hovedinngangen.

Portalen til en sideinngang. Steinen i moskéen er fantastisk.

Disse kuplene er imponerende.

Nå er vi ute i borggården igjen.

Den eneste grunnen til at jeg tar med dette ganske dårlige bildet fra nettet er for å vise hvor mye hage som finnes rundt denne moskéen. Det er langt fra vanlig i Istanbul.

Her er en annen av Sinans moskéer, Sehzade Mehmet, også lokalisert til Istanbul, men den finner jeg ikke.

Linda Bromi

Denne statuen skal være av Sinan, men hvor autentisk den er, er det grunn til å tvile på.

Vi forlot vår dyktige arkitekt, og det jeg gjorde resten av dagen, var å gå tilbake til Orhan Alpas i Gallery Antique-butikken i nærheten av den blå moskéen for å se på og velge ut hvilke miniatyrer jeg ville kjøpe. Vi var også innom den store basaren, men det fristet ikke noe særlig å handle der. Bortsett fra en bok om Sinan, en tyrkisk-engelsk ordbok og noe annet småtteri, var det lite å kjøpe i Istanbul. Andreas var gått til det arkeologiske museet, og der hadde han en flott dag og fikk se mye. Vi var i grunnen forsynt nå.

Folk i Istanbul har åpenbart samme lampesmak som jeg har, hvilket fremgår av bildet på neste side.

DAG 7 I ASIA 6. OKTOBER 2011

Denne siste dagen vi hadde i Istanbul skulle vi bruke i den asiatiske delen av byen. Vi tok fergen over, og på båten traff vi en tysktalende tyrker som sjarmerte oss nok til at vi ble med ham slik at han kunne vise oss en del av Asiasiden. Han tok oss med i en gammel skranglekasse fra 1960-tallet, og først kjørte han oss opp til Karacaahmet kirkegård som er 700 år og meget karakteristisk. Vi tok ikke bilder siden vi ikke fant det naturlig. Men det var interessant å se denne gravplassen.

Her ser vi over fra vår ferge til Asia mot Beyoglu. Vi tok bildet på grunn av at tyrkiske flagg alltid er kjempestore, også dette.

Etter at vi hadde sett denne gravplassen, kjørte han oss i skranglekassen sin til en park der det var mye utsikt, og der oppholdt vi oss en liten stund. Jeg kommer til å ta noen bilder derfra. Men jeg får vel fortelle om vår gode hjelper først. Etter parken ville vi settes av og han kjørte oss et stykke inn i byen. Vi regnet jo med at vi måtte betale, men at det skulle bli så mye! Jeg tror det ble 1200 kroner, men det hele ble forkledd som en “handel” ved at han ga oss høyst sannsynlig falske parfymmer og toalettartikler som jeg i hvert fall satte igjen på hotellet. Andreas og Svein begynte å klage da vår kumpan hadde reist, men jeg mente at vi tross alt hadde fått se ting vi ellers ikke hadde fått se, og da fikk vi bare være glad til. Det nytter ikke å tenke slik hvis man først er på en reise, og da er det like godt å ta det hele sporty.

Dessuten var det ganske hyggelig å gå rundt i den asiatiske delen. Som jeg har vært inne på tidligere, minnet byen her mye om Malaga på 1980-tallet. Den rolige og avslappede stemningen og det at vi ikke ble mast på av lokale forretningsfolk og restauranteiere var en meget behaglig kontrast til det sydende, sentrale Istanbul.

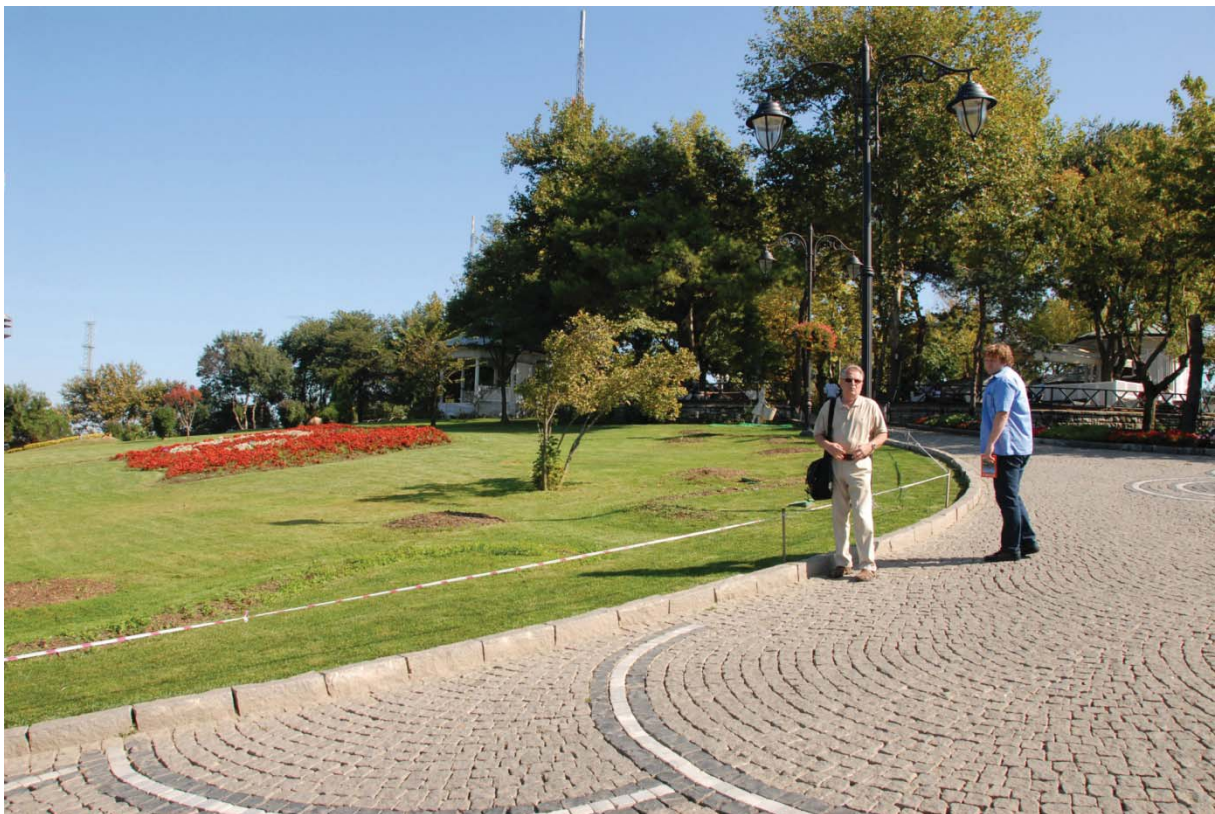
Her er et bilde fra fergeterminalen. Her dro vi over til Asia og her startet også turen oppover Bosphorus.

Her har jeg to bilder fra Karacaahmet gravplass i Üsküdar. De fant jeg på nettet. Det er jammen bra det er mulig å finne alt dette igjen.

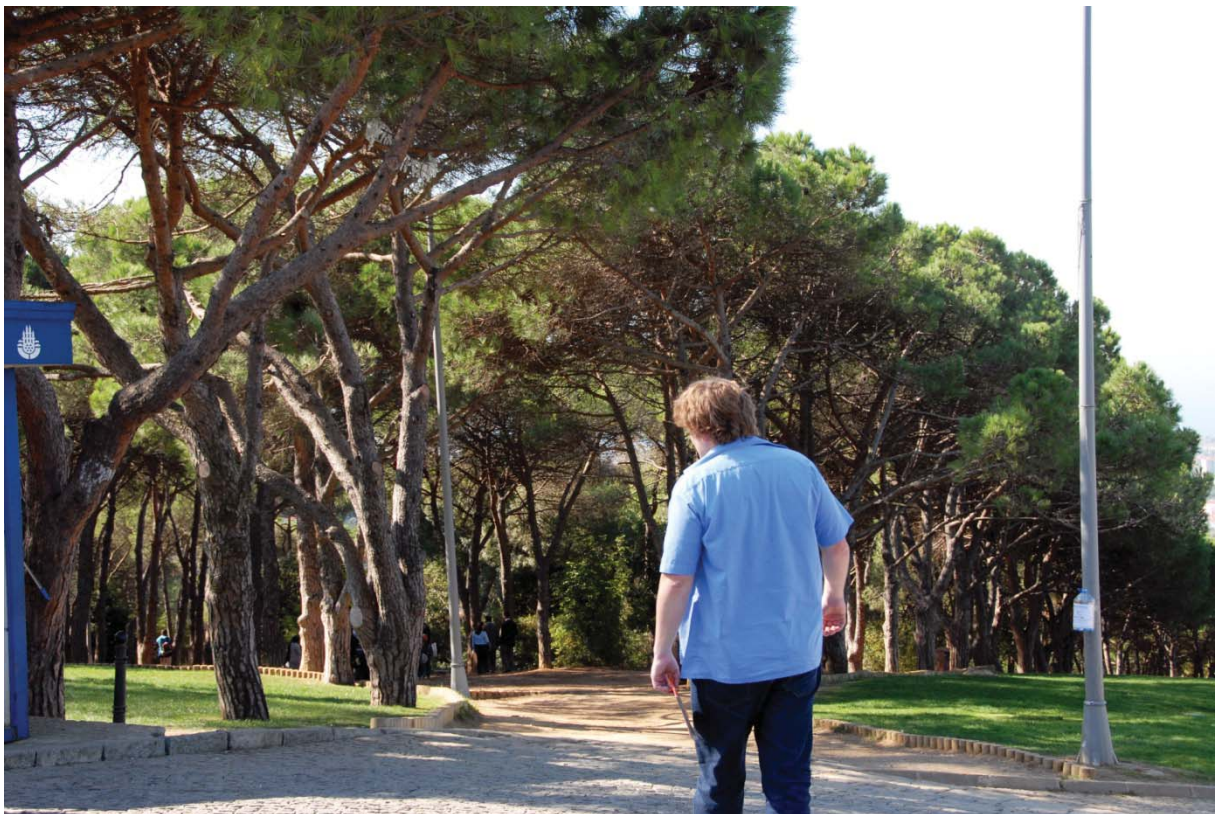
Etter dette besøket ble vi som nevnt kjørt opp til Camlica park og høydedrag som visstnok er et viktig rekreasjonsområde for den lokale befolkningen.

Her er Svein og Andreas i Camlica, dit vår smarte kumpan tok oss med.

Her har vi beviset på at det var Camilcahøyden og Camlicaparken vi hadde vært i. Dette skiltet sto på et hus her.

Her trasker Andreas nedover en furulund med svale trær.

Her ser vi Bosphorus i bakgrunnen, mens vi også ser bebyggelsen i den asiatiske byen nedenfor trærne.

Det var jo grenser for hvor mye vi kunne se i denne parken, og som bildene klart gir inntrykk av, var det temmelig disig denne dagen og derfor ikke så veldig gode fotoforhold på langt hold.

Camlicahøyden.

Vi ble dumpet et tilfeldig sted i byen og vi trakk ned til stranden. På veien så vi dette trehuset som det er så overraskende å treffe på i Istanbul.

Vi kom til en park og jeg bestemte meg for å dyppe tærne i Marmarahavet. Det var vanskelig å komme ned til vannet på grunn av de digre steinene vi ser i forgrunnen.

Her er tærne ferdig badet og vi begynner å lete etter en mulig ferge tilbake til Europa.

Her er vi utover Marmarahavet og at det kommer et par store båter i det fjerne.

Vi fikk anledning til å ta et bedre bilde av Leanders tårn også. Men vi fikk ikke ferge tilbake dit vi kom fra. Vi var dessuten på feil terminal. Denne het Kocaeli, og den lå langt nedenfor der vi hadde tenkt å dra fra. Da måtte vi vente noen timer, så vi godtok å ta en ferge som gikk til flyplassen. Fordelen var at da fikk vi også et cruise på Marmarahavet, og det falt jeg for. Vi kunne få drosje tilbake til hotellet.

Fremdeles er det Asia vi ser.

Men nå ser vi Europa. Her har vi Topkapi sett fra fergen. Vi passerte det på vei videre ut til Bakirköy. Da vi kom til fergeterminalen Bakirköy like ved flyplassen, var vi ganske tørste, så vi gikk inn på en restaurant som mest så ut til å være for gjester som ville spille kjeglespill. Aldri har vel en øl smakt så godt! Vi trengte en avkobling før vi gikk opp i byen for å finne en drosje tilbake til hotellet. Vi vandret rundt i denne bydelen Barkirköy en stund, for det var en ganske behagelig stemning der.

Her har vi passert Topkapi og drar lenger utover. Nå ser vi Hagia Sofia, og Den blå moskéen fra Marmarahavet.

På veien til hotellet fikk vi se den gamle bymuren i Istanbul. Vi ser den også på bildet på neste side. Det er klart at bymuren i Istanbul er svært gammel. Den er stadig blitt reparert og fornyet gjennom historien. De tidligste keiserne la stor vekt på å holde bymuren i orden, for det var stadige erobrere som forsøkte seg. Det var keiser Theodosius som anla den doble muren med ganger mellom og den ser vi rester av her. Den ble anlagt omtrent to kilometer lenger vest enn Konstantins mur og den ble oppført i perioden 408 til 450. Det er ikke mulig å aldersfeste muren mer enn dette og den er jo blitt forbedret av alle byens herskere, ikke minst av sultanene gjennom tidene. En annen kuriositet er at bysantinerne stengte av Det gylne horn for at ikke fremmede skip skulle komme opp Hornet. De stengte det av med kjetting, og jammen holdt det ofte også. Nedenfor det siste bymursbildet tar jeg med et foto fra militærmuseet i Istanbul, der denne kjettingen er utstilt.

Over er rester av Theodosius' bymur.

Kjettingen over Det gylne horn som skulle stenge fremmede og fiendtlige skip ute.

Men resten av dagen gikk til avslapping, ikke minst i basaren. Neste dag skulle vi likevel dra tidlig til flyplassen og vi tok en rolig kveld med mat i nærheten.

Da avslutter vi vårt Istanbul-opphold med en av de severdighetene vi satte størst pris på.

